

FIDIC

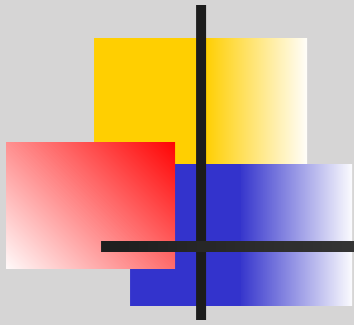
organizācija
līgumu veidi
Inženieris
Latvijas pieredze

Autoru kolektīvs:

- **Dr.Sc.Ing. Raimonds Eizenšmits**
- **Dr.oec. Jurijs Spiridonovs**
- **Dr.Sc.Ing., MBA Gunārs Valinks**
- **Mg. iur., MBA Jānis Uzulēns**

RĪGĀ, 18.04.2019.

FIDIC līgumu noteikumi un to pielietošana Latvijā

● **Dr.Sc.Ing. Raimonds Eizenšmits**

FIDIC

Federation Internationale des Ingenieurs - Conseils

- Starptautiskā Inženieru Konsultantu federācija
- Dibināta 1913 – Francija, Šveice, Beļģija
- Pašlaik: 100 dalībnieki- Nacionālās asociācijas
- ~ 1,1 miljoni profesionāļu

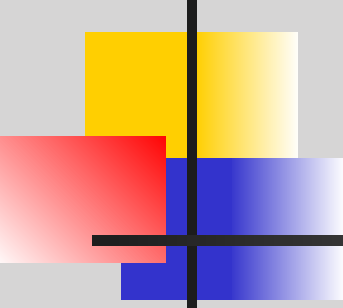
Federation Internationale des Ingenieurs - Conseils

- **FIDIC Secretariat**
World Trade center II, Geneva Airport
- **P.O. Box 311**
CH-1215, Geneva 15, Switzerland
Tel +41 22 799 4900
Fax +41 22 799 4901
E-mail fidic@fidic.org
- **www.fidic.org**

FIDIC līgumu noteikumi

- FIDIC Līgumu paraugformas balstās uz paražu (privātajām) tiesībām (viss ir atļauts, ja to neaizliedz cits Likums)
- vispārīgie noteikumi (vispārīgi piemērojami punkti un punkti, kuri var tikt grozīti)
- speciālie noteikumi (2 daļas kopš 2017.g.)
- paredzēti starptautiskiem konkursiem
- var lietot vietējos konkursos
- vadlīnijas lietošanai

FIDIC līgumu noteikumu nozīmīgums un priekšrocības

- vienotas definīcijas
- vienāda pamatforma
- atrunāti riski
- var pielietot jebkurā valstī
- nemainīgas prasības
- atrunāta strīdu izšķiršanas kārtība
- atsauces uz punktiem palīdz lietot līgumus

INŽENIERIS – (INŽENIERKONSULTANTS)

- fiziska vai juridiska persona
- pamatojoties uz noslēgto līgumu pārstāv Pasūtītāju visās vai jebkurā projektēšanas un būvniecības stadijās, sniedzot tam konsultatīvus pakalpojumus
- sniedz uz savām zināšanām un mūsdienu tehnoloģijām balstītus intelektuālus pakalpojumus
- nebūvē

Inženieris (firma)

- sniedz uz savām zināšanām un tehnoloģijām balstītus intelektuālus pakalpojumus
- kvalitāte – termiņš – izmaksas
- pasūtītāja pārstāvis un arī vidutājs
- darbojas saskaņā ar darba uzdevumu un noteiktajām pilnvarām
- daudz plašākas pilnvaras kā LV Būvuzraugam
- juridiskās personas nozīmē atbildīgo Inženieri un tā asistentus, nosaka to pilnvaras

Latvijas inženierkonsultantu asociācija (LIKA)

- dibināta 2003.g.
- FIDIC biedrs kopš 2004.g.
- drīkst tulkot un tirgot FIDIC Līgumu noteikumus
- apkopojusi FIDIC vadlīnijas inženierkonsultantu atlasē pēc kvalitātes - QBS
- biedri drīkst izmantot FIDIC logo
- www.lika.lv lika@lika.lv
- birojs: Skolas iela 21-412, Rīga LV-1010 t.67332087

Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federación Internacional de Ingenieros Consultores
Starptautiskā Inženierkonsultantu federācija

Būvniecības darbu līguma noteikumi

BŪVNICĪBAS UN INŽENIERDARBIEM, KURU PROJEKTĒŠANU VEIC
PASŪTĪTĀJS

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

SPECIĀLO NOTEIKUMU SAGATAVOŠANAS VADLĪNIJAS

PIEDĀVĀJUMA VĒSTULES, LĪGUMA VIENOŠANĀS UN

VIENOŠANĀS PAR STRĪDU PIRMSTIESAS IZŠĶIRŠANU PARAUGI

Sarkanā grāmata

- Pasūtītājs izstrādā projektu
- Inženieris, kas strādā Pasūtītāja vārdā
- apjomu saraksts (Bill of Quantities)
- apmaksa, kas balstās uz faktiski izpildītiem darbiem
- Inženieris pārbauda un apstiprina Maksājumus

Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federación Internacional de Ingenieros Consultores
Starptautiskā Inženierkonsultantu federācija

Iekārtu piegādes un projektēšanas– būvniecības darbu

līguma noteikumi

ELEKTRISKAJIEM UN MEHĀNISKAJIEM DARBIEM, BŪVNICĪBAS
UN INŽENIERDARBIEM, KURU PROJEKTĒŠANU VEIC UZŅĒMĒJS

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI,
SPECIĀLO NOTEIKUMU SAGATAVOŠANAS VADLĪNIJAS,
PIEDĀVĀJUMA VĒSTULES, LĪGUMA VIENOŠANĀS UN
VIENOŠANĀS PAR STRĪDU PIRMSTIESAS IZŠĪRŠANU PARAUGI

Dzeltenā grāmata

- Uzņēmējs izstrādā projektu
- Inženieris, kas strādā Pasūtītāja vārdā
- līgumcena
- apmaksā, balstoties uz progresu un maksājumu grafiku
- Inženieris pārbauda un apstiprina Maksājumus

Jaunākie izdevumi 2017

FIDIC līgumu noteikumu pielietošanas iespējas Latvijā

- būtisku pretrunu nav
- jāievēro LV noteiktā būvniecības un būvprojektēšanas kārtība (Būvniecības likums un citi normatīvie dokumenti)
- definīcijas – dažas trūkst vai arī ir atšķirīgas
- vispārīgos noteikumus pieņem kopumā
- atšķirības, atrunas un precizējumi-
- īpašajos noteikumos (kopš 2017.g. - A daļā, jeb Līguma datos (ziņās) un Speciālajos noteikumos - B daļā)

Pasūtītājiem vēlams ņemt vērā, ka:

«Nav saprātīgi maksāt pārāk daudz, bet ir vēl sliktāk samaksāt par maz. Kad jūs maksājat pārāk daudz jūs zaudējat naudu. Kad jūs maksājat pārāk maz, jūs dažreiz zaudējat visu, jo tas, ko esat iegādājies nespēj pildīt tai paredzētās funkcijas. Ja jūs izvēlaties zemākās cenas solītāju, tad ir labi piemaksāt kaut ko par risku, ko jūs pieļaujat, un, ja jūs tā darīsiet, izdotā nauda būs pietiekama, lai saņemtu kaut ko labāku »
(**John Ruskin** (1819-1900) (FIDIC QBCS guide))

FIDIC līgumu veidnes: piemērošanas praktiskie aspekti

- **Dr.oec. Jurijs Spiridonovs**

60 vs 416

Piemērošanas vēsture

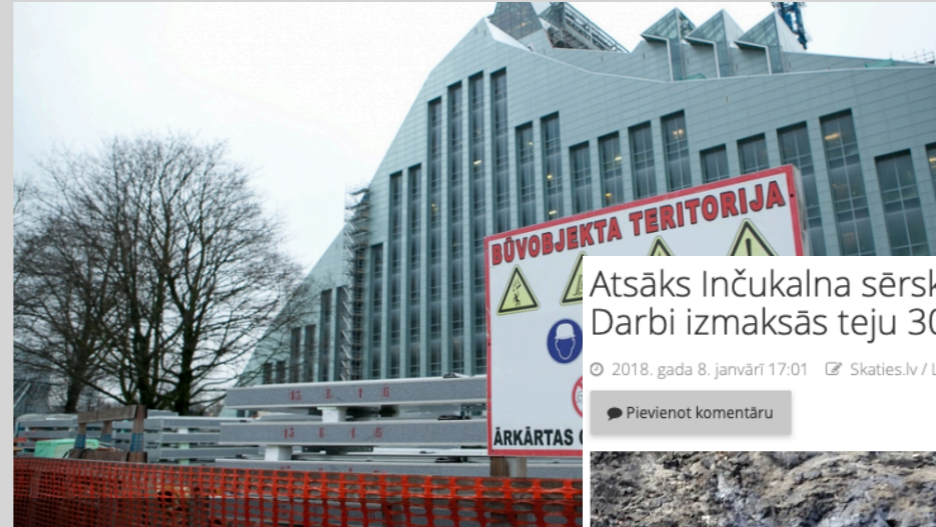
- sākot no PHARE programmas projektiem – 90.gadu beigās
- ISPA projektu ietvaros: ceļu/dzelzceļu infrastruktūra un vides infrastruktūra (ūdenssaimniecība, atkritumu saimniecība)
- Kohēzijas fonda / ERAF projektos

Piemērošanas pārrāvums

- tiesību aktu interpretācija
- bažas par kompetences līmeni atbalsta saņēmēju līmenī
- bažas par pakalpojumu izmaksām

Pārrāvuma sekas

- atkārtoti sākam to pašu, ko jau esam veiksmīgi izdarījuši pirms 15 gadiem
- asociējam ar FIDIC līguma veidni problēmas, kuras tā neveido

Atsāks Inčukalna sērskābā gudrona dīķu attīrīšanu!
Darbi izmaksās teju 30 miljonus eiro

2018. gada 8. janvārī 17:01 Skaties.lv / LETA

Pievienot komentāru

Gaismas pils būvniecības strīdā
labu būvniekiem piedzen 9,3 m

VŠIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" jaunais korpuss. (Foto: LETA)

Finanšu ministrijā neizpratne, kāpēc Stradiņa slimnīcas jaunais korpuss pēkšņi sadārdzinājies par 30 miljoniem

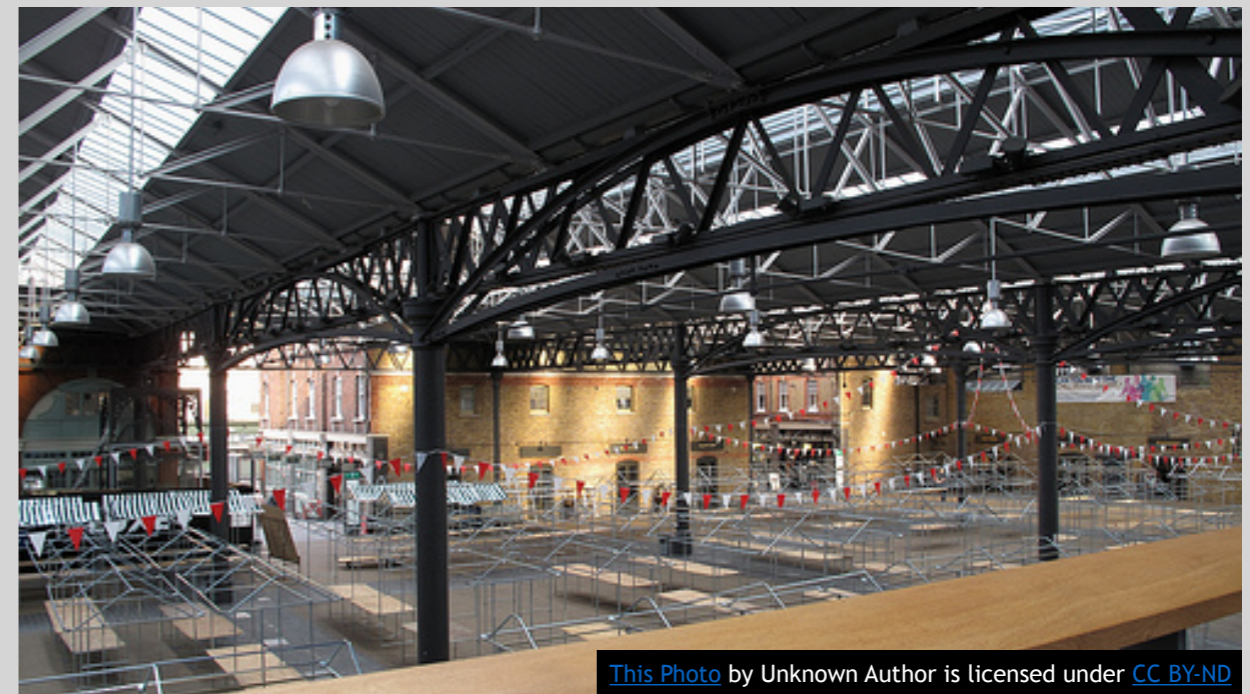
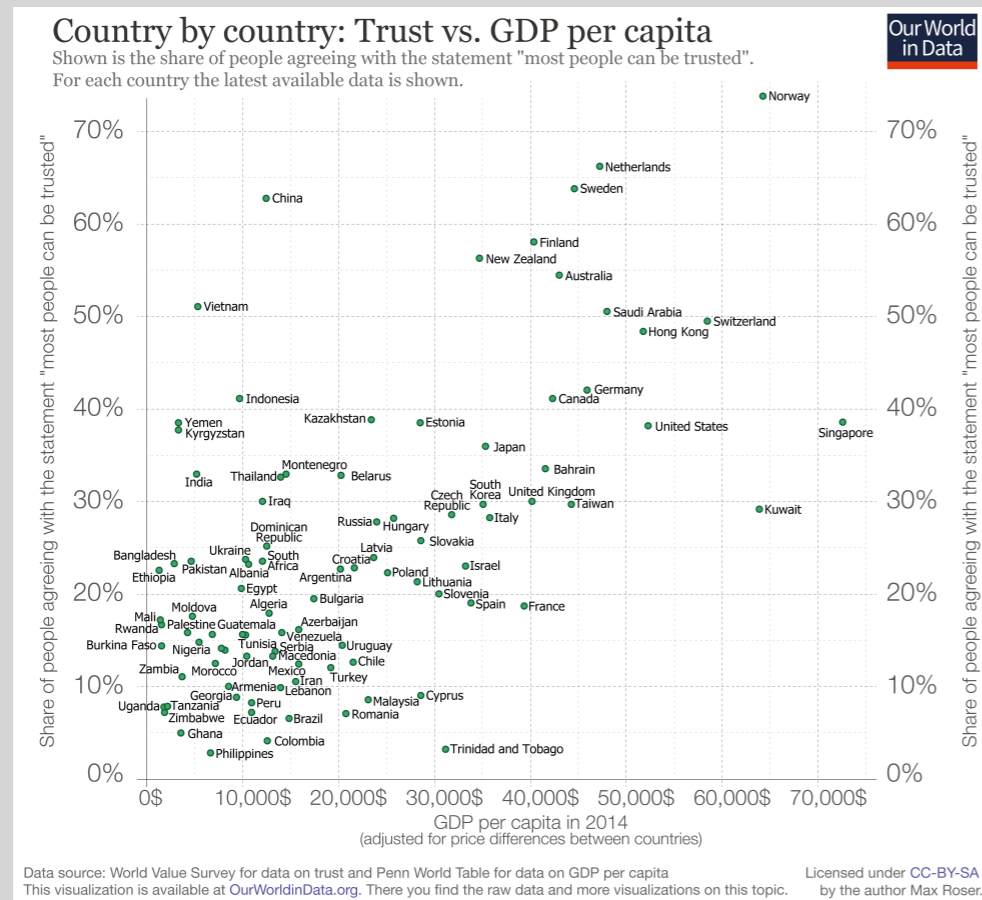
ZINAS 2018. gada 2. novembrī 17:15 ABONĒT IR LĒTĀKI ABONĒ KAS JAUNS PAR 38,99€

Jauns.lv / LETA

Finanšu ministrija (FM) pagaidām nav guvusi pārliecību, ka Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas (PSKUS) jaunā A korpusa otrās kārtas būvniecības izmaksu provizoriskais pieaugums par trešdaļu jeb 30,684 miljoniem eiro ir pamatots.

Inčukalna sērskābā gudrona dīķu sanācijas darbus par 26,6 miljoniem eiro veic uzņēmums "Inčukalns Eko", ziņo Valsts vides dienests (VVD) risko attiecību speciāliste Maruta Bukleviča.

Meklējot inženieri darba tirgū

6

FIDIC
vēsturiskie
elementi

Fédération Internationale des Ingénieurs-Consseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federación Internacional de Ingenieros Consultores
Starptautiskā Inženierkonsultantu federācija

Būvniecības līguma n

BŪVNICĪBAS UN INŽENĪR
PASŪTĪTĀJS

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI,
SPECIĀLO NOTEIKUMU
PIEDĀVĀJUMA
VIENOŠANĀS

Fédération Internationale des Ingénieurs-Consseils
International Federation of Consulting Engineers
Internationale Vereinigung Beratender Ingenieure
Federación Internacional de Ingenieros Consultores
Starptautiskā Inženierkonsultantu federācija

lekārtu piegādes būvniecības d

līguma no

ELEKTRISKAJIEM UN MEHĀNISKĀM
UN INŽENIERDARBIEM, KURU PR

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI,
SPECIĀLO NOTEIKUMU SAGATA
PIEDĀVĀJUMA VĒSTULES, LĪGUM
VIENOŠANĀS PAR STRĪDU PIRMS

Būvobjekti var būt līdzīgi, bet reti - identiski

- tipveida līgums ir universāls prasību kopums ar noteiktu darbības modeli un pušu lomām
- tipveida būvdarbu līgums nevar būt tikai Civillikuma atvasinājums

Finanšu ministrijas darba grupa

- galvenās diskusijas: Sarkanā un Dzeltenā grāmata

- rezultāts: divas adaptētas veidnes un uzdevums divām kapitālsabiedrībām izmantot tās

Līguma projekta sagatavošanā pasūtītājam katrā gadījumā jāvērtē konkrētā slēdzamā līguma specifika un jāņem vērā visi apstākļi, t.sk. iepriekš jāizvērtē visas paredzamās Izmāiņas, kas var iestāties Līguma izpildes laikā un tās jāatrunā Līguma projektā

Labojumi

- SATURISKIE
 - Atbilstība PIL, Būvniecības likumam
 - Indeksācijas sadaļas izslēgšana
 - Atsevišķu pozīciju precizēšana, izmantojot vēsturisku pieredzi līguma piemērošanā Latvijā
- ADMINISTRATĪVIE
 - Maksājumu veikšanas termiņu saīsināšana, garantijas formu precizēšana, atteikšanās no DAB institūta
- TEHNISKIE
 - Atbilstība terminoloģijai, atteikšanās no papīra dokumentiem

This Photo by Unknown Author is licensed under [CC BY](#)

Rezumējot sacīto..

FIDIC:

- zināmākā tipveida līguma forma Latvijā (RTU pētījums, 2018)
- līguma noteikumu piemērošana ir balstīta uz tūkstošiem veiksmīgu projektu visā pasaulē
- nodrošina līdzsvarotu pieeju procesā iesaistīto subjektu lomām un pienākumiem
- nodrošina riska sadalīšanu un pārvaldību būvniecības procesā
- Inženiera pilnvaras un kompetence ir daudz plašākas kā būvuzraugam
- nodrošina procesu sistemātisku vadību un kontroli
- Inženieris parasti ir juridiska persona
- katrs projekts ir unikāls un katram jaunam projektam ir jā sagatavo atbilstoša SPECIĀLO NOTEIKUMU veidne

**FIDIC būvniecības līgumu SPECIĀLO NOTEIKUMU veidnes
kā paraugu var izmantot jebkurš pasūtītājs**

FM, IUB, VNĪ, CFLA, AST, LIKA

2018.gadā izstrādātas FIDIC Sarkanās un
Dzeltenās grāmatas **SPECIĀLO NOTEIKUMU**
veidnes - tās atbilst Latvijas likumdošanas aktiem

PUBLICĒTAS:

https://www.fm.gov.lv/lv/finansu_ministrija/kapitalsabiedribas/45941-kapitalsabiedribas

<https://www.iub.gov.lv/lv/node/881>

IUB atzīst: **FIDIC būvniecības līgumu**
SPECIĀLO NOTEIKUMU veidnes kā paraugu
var izmantot jebkurš pasūtītājs

KAS BŪTU JĀDARA?

JĀPASLUDINA FIDIC PAR OBLIGĀTU VISOS
PUBLISKAJOS IEPIRKUMOS

JĀNOSAKA IEPIRKUMU MINIMĀLAIS SLIEKSNIS
SARKANAJAI UN DZELTENAJAI GRĀMATAI

IZSTRĀDĀTĀS SPECIĀLO NOTEIKUMU VEIDNES
JĀIZMANTO KĀ PARAUGS KATRAM JAUNAM PROJEKTAM

JĀIZSTRĀDĀ VIENOTA APMĀCĪBU
PROGRAMMA

PIECU GADU GARUMĀ JĀVEIC NOSLĒGTO
LĪGUMU MONITORINGS

PALDIES PAR UZMANĪBU!

SAZIŅAI:

Jānis Uzulēns, LIKA valdes loceklis

tālrunis: +371 26556563

e-pasts: janis@jurisconsultus.lv

www.lika.lv

